

VAPAAEHTOISEN PELASTUSPALVELUN TOIMINTAKERTOMUS 2020 **LUONNOS v25.3.2021(TMa)** (Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme)

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa) on vuonna 1964 viranomaisten tukemiseksi perustettu vapaaehtoistoimijoita kokoava yhteenliittymä. Nykyisin Vapaaehtoinen pelastuspalvelu on 53 järjestön verkosto.

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toiminta-ajatuksena on, että kukin järjestö tarjoaa omaa osaamistaan, henkilöstöään ja kalustoaan viranomaisen tueksi.

Suomen Punainen Risti toimii yhteysjärjestönä ja koordinoi Vapepan toimintaa yleisen pelastuspalvelutoiminnan osalta. Suomen Meripelastusseura koordinoi vapaaehtoista meripelastustoimintaa ja Suomen Lentopelastusseura vapaaehtoista lentopelastustoimintaa.

Suomen Punaisen Ristin Hämeen piiri koordinoi toimintaa kolmen maakunnan (Pirkanmaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme) alueella.

Järjestöjen paikalliset hälytysryhmät tukevat viranomaisia onnettomuuksissa ja häiriötilanteissa. Useimmiten Vapepa hälytetään kadonneen ihmisen etsintään,

mutta vapaaehtoisia tarvitaan myös esimerkiksi antamaan henkistä tukea, ohjaamaan liikennettä ja auttamaan evakuoinneissa.

Korona

Korona pandemia vaikutti myös Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toimintaan.

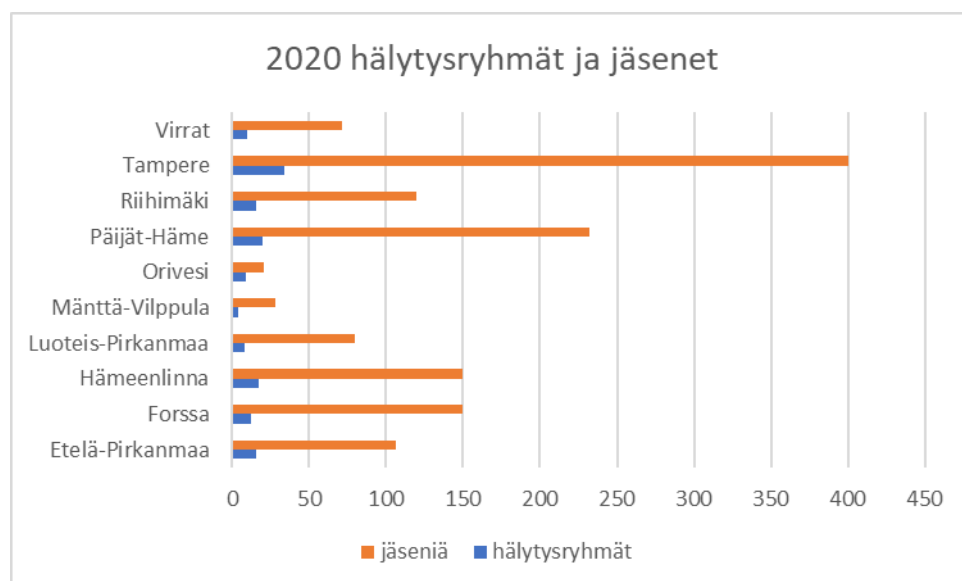
Kokoontumisrajoitusten vuoksi tapahtumia piti perua tai siirtää verkossa järjestettäväksi. Kaksi suunniteltua ja toteutumassa ollutta kurssia jouduttiin perumaan (Parkano ja Janakkala). Korona rajoitusten väliä (kesäaika) käytettiin tehokkaasti hyödyksi. Rajoituksista huolimatta koulutettavien määrä pysyi edellisvuoden tasolla.

Operaatioissa jouduttiin kiinnittämään erityistä huomiota auttajien terveys- ja turvallisuuteen (käsihygieniat, suu-nenäsuojus, turvavälit, osallistujien kirjaaminen jne).

Usealla paikkakunnalla SPR:n paikallisosastot organisoivat vapaaehtoisapua mm. asiointiapuun, ruoka-apuun, riskiryhmäläisten tavoittamiseen ja valtakunnalliseen Auttavaan puhelimeen päivystäjiä. Paikallisesti myös muut Vapaaehtoisen pelastuspalvelun järjestöverkoston hälytysryhmäläiset osallistuivat edellä mainittuihin avustustehtäviin.

Hälytystoiminta ja auttamisvalmius (suluissa 2019 luvut)

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun järjestöverkoston auttamisvalmius perustuu jäsenjärjestöjen paikallisiin hälytysryhmiin. Hälytysryhmiä oli 146 (144). Ryhmissä oli vuoden lopussa jäseniä 1699 (1446).

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun hälyttäminen perustuu vapaaehtoisiin, alueellisiin valmiuspäivystäjiin sekä valtakunnallisen OHTO-hälytysrekisterin ja -järjestelmän kautta tapahtuvaan tekstiviestihälyttämiseen.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu hälytettiin viranomaisten avuksi 50 kertaa (26). Tehtävät olivat pääosin poliisin avustamisia kadonneen henkilön etsinnöissä (39). Kuusi kertaa (3) tehtävä jäi valmiushälytykseksi. Etsintätehtävien osallistujamäärän mediaani oli 22 (22).

Kuvituskuva, Viiala 2016 (SPR kuva-arkisto)

Hälytystehtävien joukossa oli mm: yksi pelastustoimen avustaminen (kaivossukellus) sekä kolme evakuointitehtävää (Tampere, Hämeenlinna, Riihimäki).

Taulukossa on vain Vapepan järjestöverkoston hälytystehtävät. Yksittäisten järjestöjen, kuten esimerkiksi SPR:n sopimuksellisia ensihuoltotehtäviä tai henkisen tuen tehtäviä ei ole mukana kaaviossa.

Koordinaatio

Suomen Punainen Risti toimii Vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaatiojärjestönä. Tehtävään kuuluu mm. toimikuntaverkoston ylläpitäminen sekä valtakunnallisesti yhdenmukaisen valmiuskoulutuksen järjestäminen.

Vapepa-koordinaatiota varten Suomen Punaisen Ristin Hämeen piiri on palkannut valmiuspäällikön. Alueella toimii kymmenen toimikuntaa. Toimikunnan tehtävänä on koota alueen hälytysryhmät ja järjestää yhteisiä koulutustilaisuuksia.

Vuoden 2020 lopussa toimikuntia on seuraavilla alueilla:

1. Virrat (pj. Päivi Kuusniemi, siht. Kaija Koivumäki)
2. Mänttä-Vilppula (pj Hellevi Ahoniemi, siht. Ari Melanen)
3. Luoteis-Pirkanmaan alue (pj Harri Isomuotia, siht. Sari Lähde)
4. Tampereen alue (pj Hanna Laasanen, siht. Anneli Häkkinen)
5. Oriveden alue (pj Laura Jussila, siht. Heikki Lepistö)
6. Etelä-Pirkanmaan alue (pj Tarja Sirola, siht. Anne Perko)
7. Hämeenlinnan alue (pj. Martti Kutilainen)
8. Forssan alue (pj. Tarja Lehtola , siht. Irma Haavisto,)
9. Riihimäen alue (pj Timo Juvonen, siht. Marjo Matikainen)
10. Päijät-Hämeen alue (pj Pasi Murto, siht. Tarja Savilaakso)

Toimikunnan tehtävä on omalla alueella koordinoita järjestöjen välistä pelastuspalvelutoimintaa. Toimikunnat järjestivät erilaisia tilaisuuksia 70 (125), joihin osallistui yhteensä 1070 (1750) henkilöä. Laskun syynä on Korona rajoitukset.

Toimikuntien yhteistyöfoorumina toimii vapaaehtoisen pelastuspalvelun Hämeen maakuntatoimikunta, joka kokoontui kaksi kertaa etäkokoukseen (18.3.2020, osallistujia yhdeksän ja 10.10.2020 osallistujia yhdeksäntoista). Maakuntatoimikunnan puheenjohtaja toimi Pasi Murto (kausi 2020-2021) ja varapuheenjohtajana Mikko T. Niemi (kausi 2020-2021). Sihteerinä Tommi Mattila.

Taulukko: Vapepan jäsenjärjestöjen nimeämät piiritason edustajat maakuntatoimikuntaan 2020.

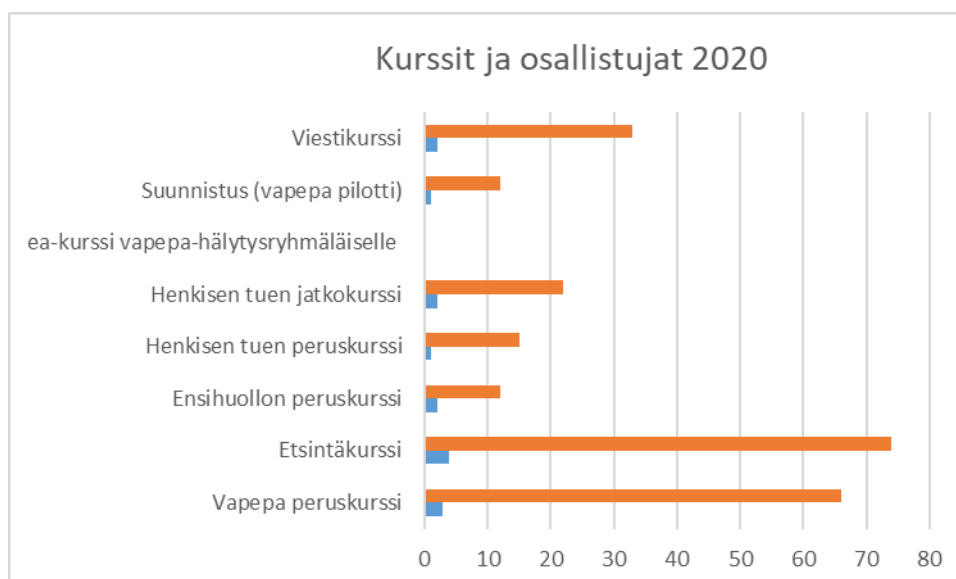

Autoliitto	Jouko Lehtisalo	
Autoliitto	Katja Rättyä	varaedustaja
Hämeen kylät ry (Kanta-Häme)	Elina Leppänen	
Maanpuolustusnaisten Liitto Pirkanmaa	Tiina Lindi-Mokkila	
Maanpuolustusnaisten Liitto Etelä-Häme	Satu Rajala	
Maanpuolustusnaisten Liitto Pirkanmaa	Johanna Pitkäkoski	varaedustaja
Maanpuolustusnaisten Liitto Päijät-Häme	Hanna Pohjantuli	
Maanpuolustusnaisten Liitto Päijät-Häme	Kati Vuorio	varaedustaja
MIELI Suomen Mielenterveys ry	Maija Huhtasalo	Tampereen kriisikeskus
Naisten Valmiusliitto ry	Hillevi Ruppenen	
Naisten Valmiusliitto ry	Pirkko Lokinperä	
Pirkan kylät ry (Pirkanmaa)	Jani Hanhijärvi	
Päijät-Hämeen kylät ry	Kristiina Mattila-Nousianen	
Päijät-Hämeen kylät ry	Henna Pirkkonen	varaedustaja
Reserviläisliitto	Seppo Valkama	varaedustaja
Reserviläisliitto	Tero Ahtee	
Reserviupseeriliitto Kanta-Häme	Timo Mörsky	
Reserviupseeriliitto Pirkanmaa	Mikko Hörkkö	
Reserviupseeriliitto Päijät-Häme	Risto Päivämäki	
Sukeltajaliitto ry	Tapani Kalloniemi	
Suomen Lentopelastusseura ry	Pertti Myllylä	varaedustaja
Suomen Lentopelastusseura ry	Jari Kosonen	
Suomen Meripelastusseura	Sami Salomaa	
Suomen Palveluskoiraliitto ry	Anne Perko	
Suomen Palveluskoiraliitto ry	Kirsi Viik	varaedustaja
Suomen Pelastuskoiraliitto ry	Hanna Laasanen	
Suomen Pelastuskoiraliitto ry	Sanna Ainola	varaedustaja
Suomen Punainen Risti	Pasi Murto	

Koulutus

Koordinaatiotehtävään kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisen koulutuksen järjestäminen sekä vapaaehtoisen valmiuskouluttajaverkoston ylläpitäminen.

Hämeen piirin alueella toimii kymmenkunta aktiivista valmiuskouluttajaa. Toimintavuoden aikana järjestettiin 17 (22) valtakunnallisen kurssirungon mukaista kurssia. Osallistujia oli yhteensä 258 (262).

Talous

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu on järjestöjen välinen verkosto, jonka talous hoidetaan koordinaatiojärjestön (Suomen Punainen Risti) tai muun mukana olevan rekisteröidyn yhdistyksen kirjanpidon kautta.

STEA (sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus) on tukenut vuosittain vapaaehtoisen pelastuspalvelun koordinaatiota. Osa avustuksesta ohjataan koordinaatiotyötä tekeville SPR:n piireille, jossa avustusta on käytetty koordinaatiotyön kustannuksiin (39 000 e) sekä toimikuntien koulutus- ja kokoukskulujen kattamiseen (9 000 e). STEA avustus edellyttää SPR:ltä myös omarahoitusta.

Poliisihallituksen kanssa tehdyn valtakunnallisen sopimuksen (1.1.2016-31.12.2020) mukaan poliisi maksaa vapaaehtoisen pelastuspalvelun avustustehtävistä valmiuskorvausta (a' 400 e/tehtävä). Valmiuskorvausta on käytetty toimikuntien alueella tapahtuvien koulutusten ja harjoitusten järjestämiskuluihin. Vuonna 2020 valmiuskorvauksia kertyi 13 200 (5600) euroa.

Edellä mainittujen rahoituslähteiden myötä koulutuksiin ja harjoituksiin osallistuminen on voitu pitää maksuttomana. Mahdollisista tarjoiluista (kahvit, kenttälounas) on peritty omakustannushinta.

Viestintä

Ulkoista viestintää varten on valtakunnalliset www.vapepa.fi- sivut. Sivuilla on tietoa vapaaehtoisen pelastuspalvelun verkoston toiminnasta sekä tapahtumakalenteri, jonka kautta pääsee myös ilmoittautumaan koulutuksiin.

Vuoden 2018 lopussa käyttöön otettuun Vapaaehtoisen pelastuspalvelun extranetin käyttäjäksi oli kirjautunut toimintavuoden lopussa Hämeessä 236 (184) henkilöä.

Hämeen piirin alueella sisäinen viestintä keskitettiin kuusi (6) kertaa julkaistun Vapepan INFO-kirjeeseen. Kohderyhmänä olivat toimikunnat, valmiuskouluttajat sekä yhteistyötahot. Tämän lisäksi toimitettiin neljä KORONA avustustoimintaan ja terveysturvallisuuteen liittyvää INFO-kirjettä.

Koronasta huolimatta toimikunnat järjestivät kahdeksan (26) Vapepa-infotilaisuutta.

Kuvituskuva, Riihimäen Erämessut 2018 (SPR kuva-arkisto)

Huomionosoitukset

Toimikunnat huomioivat vapaaehtoisiaan Vapepan huomionosoituksin. Lista huomionosoitusten saajista on liitteenä.

Rainer Suomi, Anneli Häkkinen, Jouko Lehtisalo, Tero Ahtee (kuva Tommi Mattila)

Yhteistoiminta

Jokaisella poliisilaitoksella on nimetty Vapepa-yhdyshenkilö. Koordinaatiojärjestönä Suomen Punainen Risti on verkostoitunut sosiaalitoimen, pelastustoimen ja ensihoitopalvelun kanssa kolmen maakunnan alueella.

Ensihuoltosopimuksia SPR:llä on sosiaalitoimen kanssa viidellä alueella (Mänttä-Vilppula, Tampere, Hämeenlinna, Riihimäki ja Päijät-Häme). Lisäksi Pirkanmaan

sairaanhoidopiirin kanssa on yt-sopimus, jossa vapaaehtoiset varautuvat tukemaan sairaalan turvallisuusorganisaatiota. Sopimuksissa on huomioitu myös muun kolmannen sektorin toimijoiden käyttömahdollisuus.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koolle kutsumiin kokonaisnaisturvallisuuden koulutusjärjestöjen yhteistyöryhmiin on asetettu vapaaehtoisen pelastuspalvelun yhteyshenkilön.

Toimintakertomuksen valmistelusta

SPR:n Hämeen piirin valmiuspäällikkö on valmistellut toimintakertomuksen koulutustilastojen, OHTO-hälytysraporttien ja toimikuntien lähettämien toimintakertomusten pohjalta.

Toimintakertomus on esitelty ja käsitelty Vapaaehtoisen pelastuspalvelun maakuntatoimikunnan kokouksessa 24.3.2021.

Lisätietoja:

valmiuspäällikkö

Tommi Mattila

tommi.mattila@redcross.fi

puhelin 040 589 5780

Punainen Risti

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun huomionsoitukset 2020

Maakunnalliseksi vapaaehtoiseksi pelastajaksi valittiin: Jouko Lehtisalo, Nokia

Paikalliseksi vapaaehtoiseksi pelastajaksi valittiin:

- Etelä-Pirkanmaa Marko Mäkipää
- Forssa Leena Koivunen
- Riihimäki Juho Aarnio
- Virrat Jari Rikkinen

Ansiomerkki	Sanna Alho	Tampere
Ansiomerkki	Johanna Vesanto	Tampere
Ansiomerkki	Timo Koivukangas	Tampere
1. luokan ansiomerkki	Taru Sinervä	Tampere
1. luokan ansiomerkki	Opri Hätönen	Tampere
1. luokan ansiomerkki	Saila Olden	Tampere
1. luokan ansiomerkki	Sari Lahtinen	Ylöjärvi
1. luokan ansiomerkki	Pauli Gäddala	Riihimäki
Pronssinen ansiomitali	Krupula Arto	Heinola
Pronssinen ansiomitali	Tuula Snnola	Tampere
Pronssinen ansiomitali	Taisto Saxlin	Riihimäki
Pronssinen ansiomitali	Ami Mittilä	Ylöjärvi
Hopeinen ansiomitali	Kirsi Viik	Tampere
Hopeinen ansiomitali	Talvinen Tuomo	Heinola
Hopeinen ansiomitali	Mika Lohi	Akaa
Hopeinen ansiomitali	Nurminen Rauli	Heinola
Hopeinen ansiomitali	Mika Lohi	Akaa
Kultainen ansiomitali	Tero Ahtee	Tampere
Kultainen ansiomitali	Rainer Suomi	Tampere
Vapepa ansioristi	Anneli Häkkinen	Nokia

AUTOLIITTO

FINLANDS SVENSKA
MARTHAFÖRBUND

FOLKHÄLSAN

MAA- JA KOTITALOUS-
NAISTEN KESKUS

MAANPUOLUSTUSKILTOJEN
LIITTO

MAANPUOLUSTUS-
KOULUTUS

MAANPUOLUSTUS-
NAISTEN LIITTO

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITTO

MARTTALIITTO

PALISKUNTAIN
YHDISTYS

RESERVILÄISLIITTO

SF-CARAVAN

SUKELTAJALIITTO

SUOMEN
JOHANNIITTAIN APU

SUOMEN
KYLÄTOIMINTA

SUOMEN LATU

SUOMEN LENTO-
PELASTUSSEURA

MERIPELASTUSSEURA

SUOMEN
METSÄSTÄJÄLIITTO

SUOMEN
MIELENTERVEYSSÄÄTIÖ

SUOMEN
MOOTTORILIITTO

SUOMEN
PALVELUSKOIRALIITTO

SUOMEN
PARTIOLAISET

SUOMEN PELASTUSALAN
KESKUSJÄRJESTÖ

SUOMEN
PELASTUSKOIRALIITTO

PUNAINEN RISTI

SUOMEN
PURJEHDUS JA VENEILY

SUOMEN
RADIOAMATÖÖRILIITTO

SUOMEN RAUHAN-
TURVAAJALIITTO

SUOMEN
RESERVUUPSEERILIITTO

SUOMEN
RIISTAKESKUS

SUOMEN
SUUNNISTUSLIITTO

SUOMEN
TAKSILIITTO

SUOMEN TIEPALVELU-
MIEHET STM

SUOMEN
TIEPALVELUMIESLIITTO

SUOMEN TYÖVÄEN
URHEILULIITTO TUL

SUOMEN UIMAOPETUS- JA
HENGENPELASTUSLIITTO

VALO, VALTAKUNNALLINEN
LIIKUNTA JA URHEILU-
ORGANISAATIO

WWF SUOMI

ELINKEINOELÄMÄN
KESKUSLIITTO EK

NAISTEN
VALMIUSLIITTO

SUOMEN
AMMATTILIITTOJEN
KESKUSJÄRJESTÖ

SUOMEN
HUMANITAARISEN
OIKEUDEN SEURA

Kuntaliitto
SUOMEN
KUNTALIITTO

LÄÄKÄRILIITTO
SUOMEN
LÄÄKÄRILIITTO

SUOMEN
NAISJÄRJESTÖJEN
KESKUSLIITTO

SUOMEN
OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA

TAPIO

TYÖTURVALLISUUS-
KESKUS

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu yhdistää auttamishaluiset ihmiset.